

بر نسخہ می بر غروشه در .

بر نسخہ می بر غروشه در .

مجموعہ کتب

استانبول ایچون آتونه یازماز . خارج ایچون برسندنه لك
آتونه بدلی — بوسنه اجریتله برابر — یازم عثمانلی
لیواسیدر .

مرکزی ابوالسعود جاده سنه ۱۸ نومرولو دکاندیر .
کوندیرله جگ اوراق معمل نامنه اورابه کوندیرملیدیر .
بوسنه اجریتی ویرنامش مکاتیب قبول اولتاز .

فی ۱۳ ربیع الآخر سنه ۱۳۰۵ (معارف نظارتک رخصتیه هفته ده بر دفعه نشر اولتور) فی ۱۶ کانون اول سنه ۱۳۰۳

مکتب حقوق درس لربنگ خلاصہ می :

شاید

— ۲۸ —

« اگر دیو زهن افراد اوزره باشار برفوم ایچنده ظهور ایتسیدی البته
ایچنده باله جق برکوبه مالک اولدیغیچون مائیک انک بختیاری عد اولتی لازم
کلیردی . »

§

(آدم دکل سنه ده اگر آدم اولورسه ک)

« عوفی بک »

§

(کر بو عهدنده وفا ایلرسه جانان ایشته بن)

« شیخ الاسلام زکریا افندی »

فارسیده — ینسه نظمه مخصوص اولتی اوزره — (ار)
صورتنده دخی تحفیف اولتورسده بو ، لسانزده قوللانماز .
معناجه محققندن فرق اولیان (اگر) ک استعمالی کندیسینی
هر حالده تعقیب ایدن (ایسه — ایسه — ایسه — ایسه — ایسه —
ایسه — ایسه) تعبیرلردن و یا بونلرک محققلردن مقدم
ایراد اولنسیله مشروطدر .

اصل معنای شرط بوتعبیرلرده در . بونلردن مقدم ایراد
اولان (اگر) کله جگ معنای شرطک مخبری حکمنده بونلور .
تأخیر ایدیله جگ اولورسه معنی لزومی قلقدقن صکره ایراد
ایدیش اوله جقتدن حشو اولور . ایشته آکا — مشهور اولدیغی
اوزره — ادات شرط دیوب ده ایدان شرط اداتی دیبشمز
بونک ایچوندیر . فارسیده حال بوبله اولدیقتدن (اگر) ه ادات
شرط دینیلیر .

تفتیک ، نایینک :

(شمسوار عالم آراکیم روادر اولسه کر
نعل و میخ رختی جرخک آفتاب واختری)

§

(اولمسیدی قلمک چاک کریبانی اگر
دیر ایدم قلدی عالمده نشان شکوا)

یتلری کی بعض اشعارده کوردلیکی اوزره بو تأخیر تجویز
اولتیورسه ده طبع سلیمه خوش کلیور . سبی ده — یوقاریده
سویلندیکی وجه ایله — حاصلی تحصیل قیلندن اولمسیدر .

عصر مزک شناسی کی ، کال کی استادلی از جمله :

(.....)

(.....)

§

(مهر اولسه اگر بینده سابه
کیسوسی کی قالدیری مظلم)

یتلرله قدمانک بوبابده کی اجتہادی ترویج ایدیورلرسه ده بز

مثلا وقیله (حمیت) منظومه سنه یازدیغمز :

ادات احتیالدر . اکثریا احتیال بعیده دلالت ایدر . فی الاصل
« لایق اولور — مناسبت آلیز — یاقیشیر — اوله یلیز » کی
معناری مفید مضارع فارسیدر . [۱]
ینسه ادات احتیال اولان (بسکه) جمل شرطیه ایله بکده
او یوشه مدینی حالده (شاید) اکثریت اوزره جمل شرطیه ده
بونلور :

(سیر ایت بونی کورمدکسه شاید
عزرولق ایچنده شاد برر)
« اکرم بک »

یاقینک ، فضولینک :

(شاید ترجم ایدم کوروب خاکسارینی
عزم یکجه بکلیسم رهگذارینی)
§

(کلسون خرامه سوبله کر اول سروقامته
شاید هلاک اولم قاله حسرت قیامتہ)
یتلرنده (که) سز ایراد اولان (شاید) ی ضیا پاشا :
(شاید که اوله دیو تعدی
تعبیریته ایتدم تصدی)

یشنده (که) ایله ایراد ایتش ایدمه — پیوه فارسی به موافق
اولمقاله برابر — [۲] بزجه لزوم حقیقی اولیان بو (که) نک
ترکی اولادر .

— ۲۹ —

اگر

فارسیده ادات شرط اولدیغی حالده لسانزده ایدان شرط
ادایتدر . فارسیده اولدیغی کی — نظمه مخصوص اولتی اوزره —
(کر) صورتنده تحفیف اولتور :

[۱] (کر دل از عمر برکنند شاید)

« سعدی »

[۲] (شاید که بلنک خفته باشد)

« کذا »

یوقاریده کوستردیکمز وجه ایله محرردر . ایکنجی صورت طوغری اولسه بیه تأخیر ادات محذوری باقیدر .

مکتب سلطانی درس لرندن :

— ۵ —

قیاسه مخالفت — شمعیکی مسامحات نظمیه من مستثنی اولوق اوزره — گله نك هیئت مخصوصه سی — قاعده یه ، استعماله مستند اولیره ق — تغییر ایله تحقیق ایدر .

اسکی یکی بر جوق شعر لرده کور یان گله مسامحاتنك اکثری محل فصاحت شیرلدر :

(باقیه ابوب اشارت دیدی صح الباقی)

«باقی»

(هرنه دیرسم اسم اعظم کبی اولور کارکر)

«نفی»

هر تغییر محل فصاحت دکلدر . مثلاً «مشدی مخفف ویا مخففی مشدد قیلوق» ده فصاحتی اخلاخل ایدر اما علی الاطلاق دکل .

تشدید گله نك اولنده اوله میه جفتدن وسطنده ویا آخرنده اولور . وسطنده واقع مشددك — هیچ برسیله — تحقیقی جائز دکلدر . مثلاً (کَرَه) (کَرَه) — (نِیت) (نِیت) هیئتسه قونیه ماز .

یالکمز (حنا — کتان) کبی بر قاج کله مستتادر .

فی الاصل مشدد ایله بیتن برگله نك آخری — عباره آره سنده — اوج حالدن خالی قالماز : یا ساکن ویا متحرک اولور . یا خود کندی بسنی تعقیب ایدن همزه یه وصل ایدلک صورتیه متحرک حکمنده بولور .

ساکن ایسه مخففاً تلفظ اولور :

(نور ایدی آیه وجه نی)

«خاقانی»

§

(عشرت کهر آدمی تمبیره محکدر)

«صنیا باشا»

§

(فورسه باغه بزم می صولانسه دللر اولسه می)

«اکرم بک»

§

(کوسترمه حق فنای عشق)

» »

§

(بو بر سرکه قلمش مؤبد خنی)

» »

§

(شمعی وارد زباده بوقسه اکر)

شهرزده بکری بیگ عسکر)

بیتی شمعی بکنمک استمیورز .

رای عاجزانه مزه کوره معاجه بر محذور اولسد قیجه نظمده دخی بودانک تأخیری تحویر اولناملیدر .

مثلاً نفی بر قصیده سنک ابتدایی اولان :

(کریم کلرمان وار ایسه کر الیاس باشادر)

مصر اعنده معذور طوتیه بایر . چونکه وزن مساعد اولوبده «کریم کلرمان وار ایسه الیاس باشادر» . دیش اولیدی (وار ایسه) تعبیرینک افاده ایده بیه چکی (غالباً) معناسی مدح مقصدینه مغایر دوشردی .

اما مصرعای بخون :

(کریم کلرمان کر وار ایسه الیاس باشادر)

صورتنده یازمامش اولدینی سؤال اولتورسه بوا جواب ویره میز دیه بیلیرز .

استطراد

(کر) لفظی فارسیده (اویوز) معناسنده کلدیکندن بعضی ظرفاً نفینک بومصر اعنده کی (کر) ی اومعنایه محل ایله مشار الیهک باشایی ضمناً تزییف ایتش اولدینی لطافت ادیه صره سنده در میان ایدر لرسده قصیده نك سرا جادی بر صورتده یازملش اولسنه نظراً شاعرک اویله برتصویره بولندیغه احتمال ویره میز .

نفی حیاتهده اولسه بونره شووجه ایله جواب ویرردی ظن اولتور :

«(کر) اویوز آدیه دکل ، اویوز علتته اطلاق اولتور . بکا ظرافت اسناد ایتک خیالیله اذ زیاده بیلدیکم فارسیده جهل اسناد ایدیورسکرده خبرکنر یوق !»

(اکر) لفظی ده ترکیبده (سرج — زین) معناسنه کلیر . مسافر بولندیفی بریده آتسک اکر بی — ظلمت لیلدن بالاستفاده — آشیره جقلری نفرس ایدن برشاعر آتیده کی جناسی بیتی سوبلمشدر :

(اکر کیدرسه بزم اسبک آرقه سندن اکر)

قالبر مقیم اولوروم قالماز احتمال سفر)

(انتهی)

فارسی مقلدکنندن نشأت ایدن :

(دوستم عالم سنگیون کر اولور دشمن بکا)

کبی شیوه لر قطعاً شایان تقلید دکلدر .

کمال بکک (علی بک) نده بو مصرع :

(دوستم عالم سنگیون اولسه کر دشمن بکا)

صورتنده یازملشدر . بزم کوردیکمز فضولی دیوانلرنده ایسه